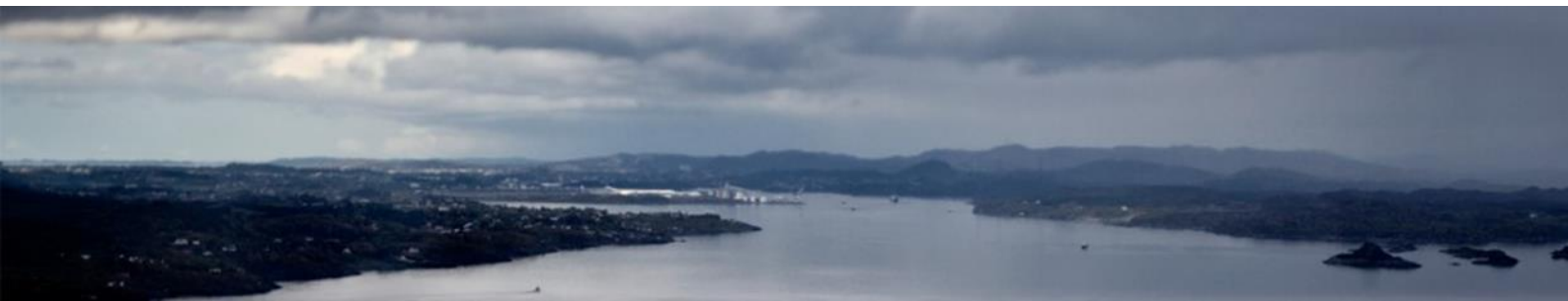

Økonomisk status blant selskapene på Haugalandet i 2015 og 2016

Oktober 2017

Innledning

I denne rapporten er det gjort en analyse av 1 740 aksjeselskaper med omsetning over 1 mill. kroner i kommunene Karmøy, Haugesund, Tysvær og Vindafjord. Analysen er basert på offentlige regnskapstall for 2015 og 2016. Rapporten har som formål å gi et innblikk i hvordan det gikk med næringslivet i regionen i 2015 og 2016.

Bransjeoversikten nedenfor viser regionen er dominert av bedrifter innenfor varehandel (22 prosent), bygge- og anleggsvirksomhet (17 prosent) og omsetning/drift av eiendom (14 prosent).

Bransje	Antall bedrifter	I prosent
Varehandel	376	22 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	288	17 %
Omsetning og drift av fast eiendom	247	14 %
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	164	9 %
Transport og lagring	147	8 %
Industri	133	8 %
Helse- og sosialtjenester	98	6 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	62	4 %
Forretningsmessig tjenesteyting	58	3 %
Annen tjenesteyting	41	2 %
Jordbruk, skogbruk og fiske	36	2 %
Andre	90	5 %
	1740	100 %

Figur 1. Bedrifter fordelt på bransje (NACE)

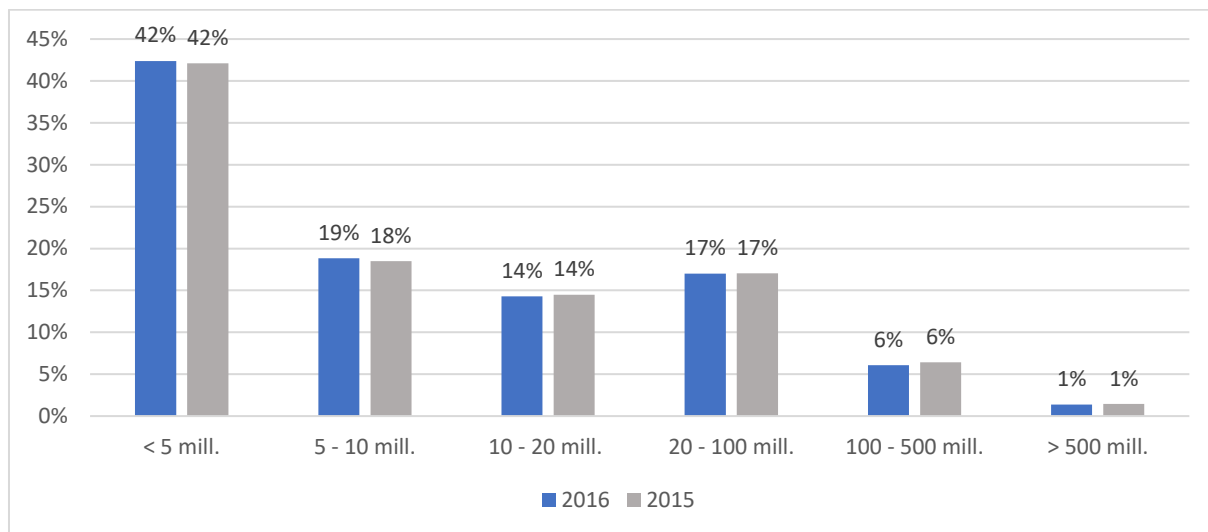
Økonomisk status i bedriftene i 2015 og 2016

For å vurdere den økonomiske situasjonen er det benyttet nøkkeltall og analysen er delt inn i hovedområdene lønnsomhet, likviditet (betalingsevne) og soliditet (egenkapital).

Driftsinntekter

Samlede driftsinntekter for de 1 740 selskapene i utvalget var på 70 mrd. kroner i 2016, en nedgang fra 76 mrd. kroner i 2015. De 25 største selskapene i regionene hadde i 2016 samlede driftsinntekter på 31 mrd. kroner, mot 33 mrd. kroner i 2015.

Selv om de største selskapene står for en stor del av de samlede inntektene har mesteparten av bedriftene i regionen langt lavere inntekter. Over 40 prosent av bedriftene har en omsetning som er mindre enn 5 mill. kroner og 60 prosent av bedriftene har en omsetning lavere enn 10 mill. kroner.

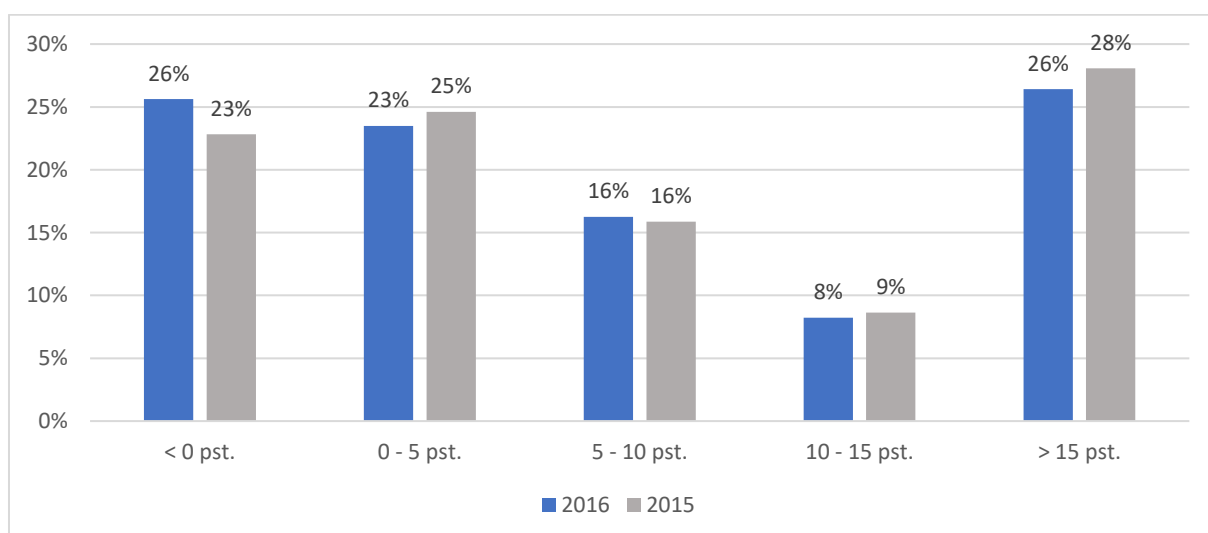
Figur 2. Andel selskaper fordelt etter driftsinntekter

Lønnsomhet

Lønnsomhet forteller noe om bedriftens evne til å tjene penger og er her målt ved driftsmargin og overskuddsmargin.

Driftsmargin

Driftsmargin angir hvor mye en bedrift har tjent på driften før det tas hensyn til finansinntekter og -kostnader og er et mål på bedriftens evne til å hente margin på driftsinntektene. Er driftsmarginen f.eks. 10 prosent vil det si at 90 prosent av inntektene eller 90 øre av hver inntektskrone går med til å dekke driftsrelaterte kostnader.

Figur 3. Andel selskaper fordelt etter driftsmargin

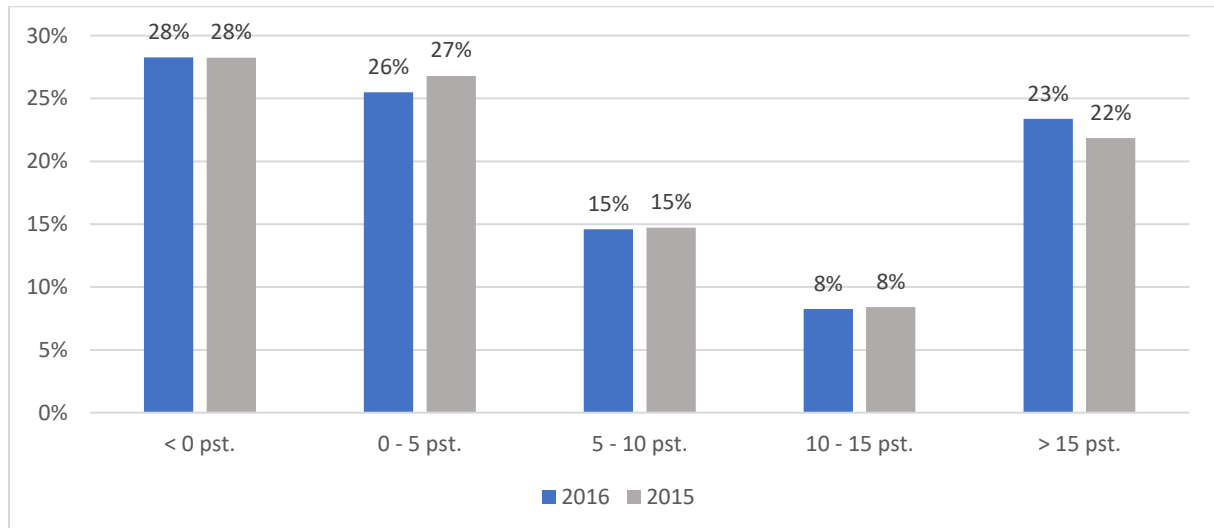
I 2016 hadde en av fire bedrifter (26 pst.) underskudd i på driften. Dette er en forverring fra 2015 da var 23 prosent av bedriftene som drev med driftsunderskudd.

Også den gjennomsnittlige driftsmarginen viser en nedgang fra 2015 til 2016. I 2016 var gjennomsnittlig driftsmargin på 8,9 prosent, en nedgang fra 11,6 prosent i 2015. Selv om tallene viser en nedgang, er de fortsatt noe høyere for bedriftene i regionen sammenlignet med landsgjennomsnittet som var på 7,1 prosent i 2016 og 7,4 prosent i 2015¹.

Overskuddsprosent

Overskuddsprosentene måler det ordinære resultatet i prosent av driftsinntektene. I tillegg til å vise lønnsomheten på driften, vil overskuddsprosenten også være avhengig av hvordan selskapet er finansiert. Dersom selskapet har høy gjeld, vil rentekostnadene bli tilsvarende høyere og dette vil dermed redusere overskuddsprosenten.

Andelen bedrifter med negativt resultat er på 28 prosent i 2016, det samme som i 2015.

Figur 4. Andel selskaper fordelt etter overskuddsprosent.

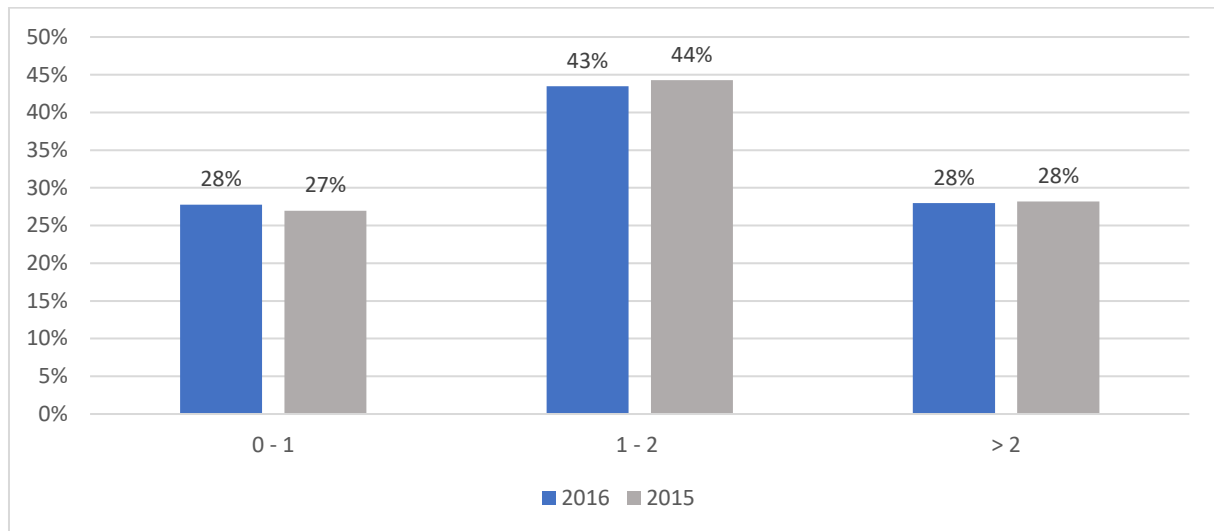
Likviditet (betalingsevne)

Likviditet sier noe bedriftens evne til å betale sine løpende forpliktelser og utgifter etter hvert som de forfaller. Kort fortalt handler likvide midler om eiendeler som forholdsvis raskt kan omgjøres til kontanter. Det kan dreie seg om bankinnskudd, varelager eller det bedriften har utestående hos kundene dine. Til tross for god omsetning, opplever mange norske bedrifter å ikke ha penger (likviditet) til å betale regninger og håndtere gjeld. Her måles likviditet ved likviditetsgrad 1. Svakheten ved dette nøkkeltallet er at man kun får målt likviditeten på et gitt tidspunkt (31.12), mens den i praksis vil variere mye gjennom året.

¹ Regnskap for ikke-finansielle aksjeselskaper. SSB 2016. <https://www.ssb.no/regnno>

Likviditetsgrad

Likviditetsgraden viser selskapets evne til å innfri den kortsiktige gjelden og beregnes ved å så hvor mye omløpsmidler (fordringer, varelager og bankinnskudd) man har i forhold til kortsiktig gjeld. Har selskapet en likviditetsgrad på 1 har det like mye omløpsmidler som kortsiktig gjeld. Det anbefales ofte at likviditetsgraden bør være på mellom 1 og 2 slik at selskapet minst har mulighet til å innfri den kortsiktige gjelden. Likviditetsgraden er et av de nøkkeltallene som ofte forverrer seg mest før en konkurs.

Figur 5. Andel selskaper fordelt på likviditetsgrad

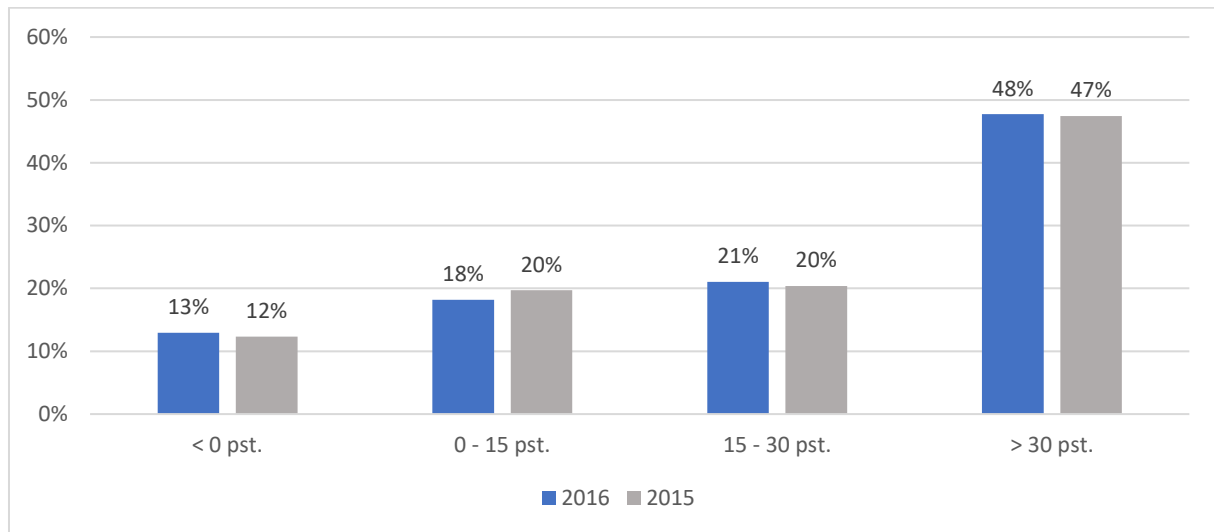
Nærmere 30 prosent av selskapene har en svak likviditet (0-1) målt ved likviditetsgraden, mens en like stor andel har en meget god likviditet (> 2). Ved vurdering av tallene er det viktig å se utviklingen over flere år.

Soliditet

Selskapets evne til å tåle tap vurderes ofte ut fra dets soliditet målt ved egenkapitalandelen. Egenkapitalandelen som viser hvor stor prosent av eiendelene som er finansiert med egne midler. Ved høy egenkapitalandel har foretaket bedre mulighet til å komme i gjennom vanskelige tider, blant annet fordi det vil være lettere å skaffe midler gjennom salg av eiendeler uten heftelser og dessuten skaffe nye lån fordi bedre sikkerheter kan tilbys. En bedrift med høy egenkapital har som regel skaffet seg en vesentlig del av egenkapitalen gjennom å holde tilbake tidligere års inntjening. Den har vist evne til å skape overskudd, noe som gir en viss støtte for å anta at den også fremover vil være i stand til å tjene penger.

Det er vanskelig å gi noen generelle anbefalinger om hvilket nivå egenkapitalandelen bør ligge på. Dette vil bl.a. avhenge av selskapsspesifikke forhold og hvilken bransje selskapet er i. I tillegg er det viktig å vurdere selskapets reelle egenkapital, og ikke bare den bokførte som oppgitt i regnskapet.

Det er i denne sammenheng verdt å nevne at Aksjeloven stiller krav til at selskapet skal ha en egenkapital og en likviditet som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet (asl § 3-4). I tillegg har styret en handleplikt dersom egenkapitalen er lavere enn forsvarlig (asl § 3-5).

Figur 6. Andel selskaper fordelt på egenkapitalandel

Nærmere halvparten av selskapene i regionen har en egenkapitalandel på over 30 prosent som på generelt grunnlag kan sies å være solid. I overkant av 10 prosent av selskapene hadde en negativ egenkapital i 2016.

De samlede eiendelene i de 1 740 selskapene hadde en bokført verdi på nærmere 100 mrd. kroner i 2016. Av dette var 29 mrd. kroner finansiert med egenkapital (29 prosent) og 71 mrd. kroner med gjeld, hvorav 23 mrd. kroner var kortsiktig (23 prosent) og 48 mrd. kroner var langsiktig gjeld (48 prosent).

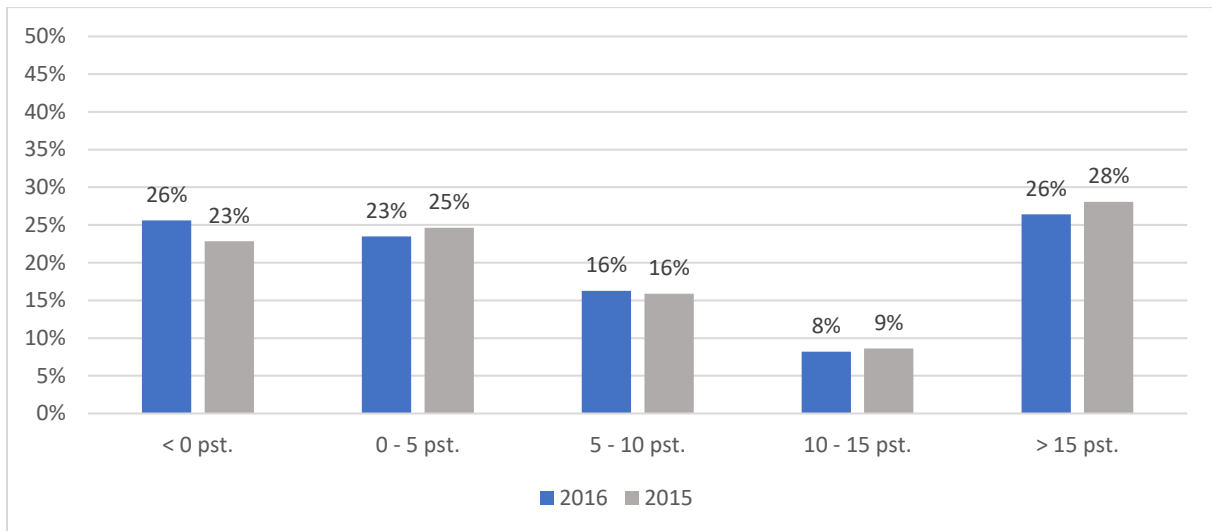
Utbytte

I 2016 var det 320 selskaper (18 prosent) som tok ut utbytte. Det samlede utbyttet i disse selskapene var på 895 mill. kroner. Til sammenligning var det 350 selskaper (20 prosent) som tok ut utbytte i 2015. Det samlede utbytte var imidlertid noe lavere på 775 mill. kroner.

Lønnsomheten i de største bransjene

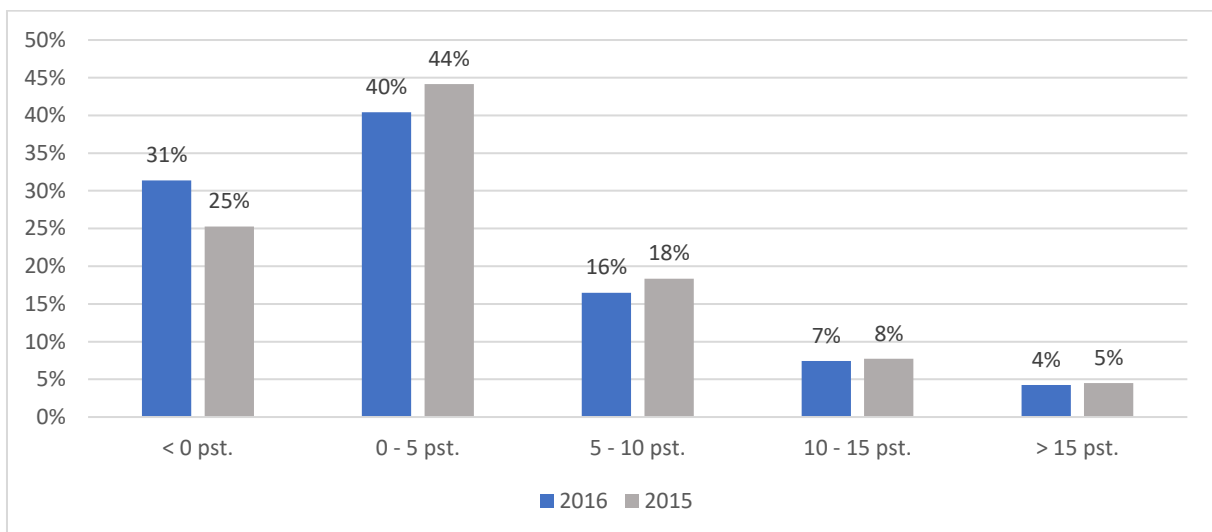
Lønnsomheten vises her for de tre største bransjene målt ved driftsmargin.

Alle selskaper

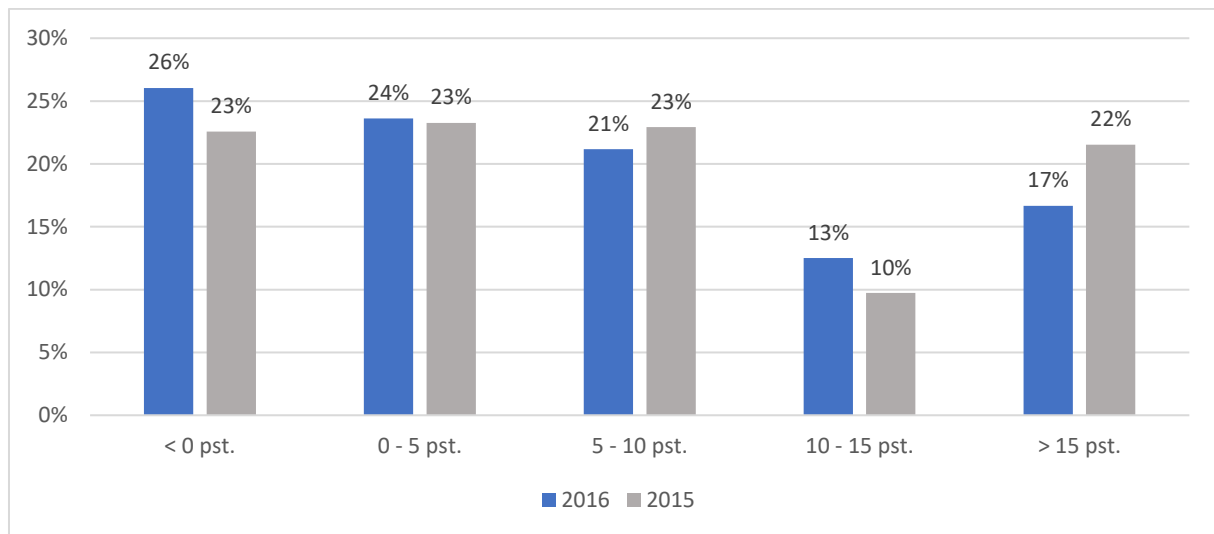
Figur 7. Andel selskaper fordelt på driftsmargin

Varehandel

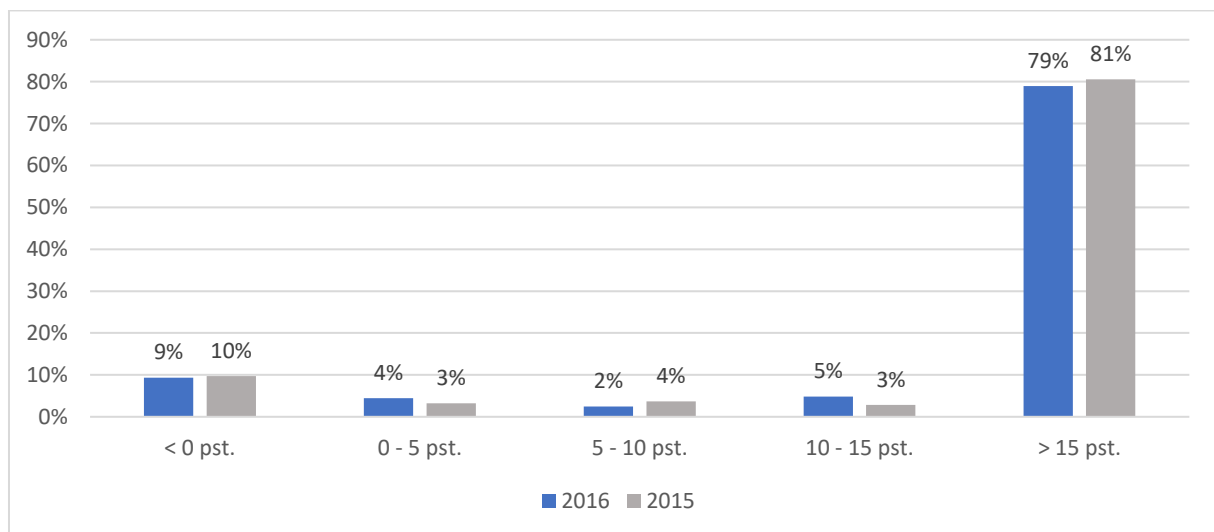
Figur 8. Andel selskaper innenfor varehandel fordelt på driftsmargin

Bygg og anlegg

Figur 9. Andel selskaper innenfor bygg og anlegg fordelt på driftsmargin

Omsetning og drift av eiendom

Figur 10. Andel selskaper innenfor omsetning og drift av eiendom fordelt på driftsmargin

Rapporten er utarbeidet av:

Jostein Aksdal
Hagland Finans
Tlf. 95 00 49 75
e-post: ja@hagland.com

Om Hagland Finans

Hagland Finans tilbyr komplette økonomi- og regnskapstjenester, forretningsførsel og rådgivning. Vi bistår gjerne i den løpende oppfølging av din virksomhet med oppgaver som regnskap og lønn, rapportering og økonomistyring. Vi bistår også som rådgiver ved etablering, kjøp og salg av virksomhet, generasjonsskifte eller avvikling.

Vi benytter de mest moderne elektroniske løsninger som gir deg som kunde en effektiv og fleksibel oppfølging.

Hagland Finans AS er autorisert regnskapsførerselskap underlagt konsesjon fra Finanstilsynet, og er medlem av Regnskap Norge.

For mer informasjon: www.hagland.com

Om Haugesundregionens Næringsforening

Fremtidens infrastruktur vil være med å gjøre Haugesundregionen til Vestlandets knutepunkt. Som interesseorganisasjon for bedrifter, organisasjoner og enkeltpersoner skal vi i Næringsforeningen jobbe for at Haugesundregionen fortsetter å være en sterk og attraktiv region mellom Bergen og Stavanger.

«Hva er Haugesundregionens fortrinn?»

- Vi er strategisk plassert midt mellom Stavanger og Bergen
- Vi har den raskeste øst/vest-forbindelsen
- Vi har Vestlandets største næringsområder
- Vi er Norges maritime hovedstad
- Vi har Vestlandets eneste lavprisflyplass
- Vi har et av landets største og mest trafikkerte havneområder

For mer informasjon: www.hninfo.no

VI VOKSER MED DEG

Vi tilbyr komplette regnskapstjenester, forretningsførsel og rådgivning. Hagland Finans bistår gjerne i den løpende oppfølging av din virksomhet med oppgaver som regnskap og lønn, og som rådgiver ved etablering, kjøp og salg av virksomhet, generasjonsskifte eller finansiering.

REGNSKAP | LØNN | FORRETNINGSFØRSEL | RÅDGIVNING

Hagland-finans.no